

Handläggare
Patricia Hamberg
Telefon: 0850815024

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2020-09-03

Högre växel i minoritetspolitiken

Svar på remiss från kommunstyrelsen dnr 2020/974

Förslag till beslut

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar följande:

1. Detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Utredningen om uppföljningen av minoritetspolitiken har lämnat förslag om förändringar i minoritetspolitikens delmål samt i uppföljningen av dessa. Utredningens förslag präglas av ett rättighetsbaserat arbetssätt, och innehåller ett förtydligande av målstruktur, behovsinventering samt samordnings- och uppföljningsstruktur.

Förvaltningen är positiv till utredningens förslag som på olika sätt medför förtydliganden för stadens arbete för de nationella minoriteterna. Förvaltningen har i övrigt inget att erinra gällande utredningen och dess slutsatser och förslag.

Bakgrund

Skarpnäcks stadsdelsnämnd har mottagit en remiss med förslag om förändringar i minoritetspolitiken av den, av regeringen tillsatta, Utredningen om uppföljningen av minoritetspolitiken. Remissen har utöver Skarpnäcks stadsdelsnämnd sänts till stadsledningskontoret, socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden, äldrenämnden, utbildningsnämnden, kulturnämnden, och stadsdelsnämnderna Spånga-Tensta och Södermalm. Remissvaret ska vara KF/KS kansli tillhanda senast 2020-09-04.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom ekonomiavdelningen samt har behandlats i pensionärsrådet och i förvaltningsgrupp 2020-08-27.

Ärendet

Utredningen har haft i uppdrag att analysera och föreslå hur ansvaret för samordning, utveckling och uppföljning av minoritetspolitiken ska organiseras, och även förbättras. Syftet med uppdraget har varit att uppnå en ändamålsenlig organisering av uppgifterna för att bidra till en stärkt minoritetspolitik med rättighetsbaserade arbetssätt.

I utredningen konstateras att arbetet med samordningen och uppföljningen av minoritetspolitiken präglats av många och olika utmaningar, i form av bland annat otydligt uppdrag och styrning, samt att mandat och resurser hos uppföljningsmyndigheter inte svarat mot de ambitioner som funnits hos regering i arbetet. Utredningen framför även att de nationella minoriteternas inflytande varit låg och att deras sakkunskap i fråga om strukturella hinder inte tagits tillvara.

Utredningen föreslår därför ett omtag i arbetet, och lämnar nedanstående förslag om ändringar. Ändringarna föreslås träda i kraft från och med 1 januari 2022, med undantag för en ändring i lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk som ska träda i kraft ett halvår senare.

Delmål inom minoritetspolitiken

Minoritetspolitikens nuvarande tre delområden ska ersättas med fyra delmål. De nuvarande tre delmålen är diskriminering och utsatthet, inflytande och delaktighet samt kulturell identitet.

Förslaget är att dessa ersätts med följande delmål;

1. Frihet från diskriminering och annan negativ särbehandling: personer som tillhör en nationell minoritet ska i alla sammanhang kunna ge uttryck för sin kulturella identitet

utan rädsla för att utsättas för diskriminering, hatbrott och andra former av negativ särbehandling.

2. Inflytande och delaktighet: de nationella minoriteterna ska ha förutsättningar och möjligheter att påverka det allmännas beslut i frågor som berör dem och att vara delaktiga på lika villkor som majoriteten i samhällslivet. Barn och unga som tillhör de nationella minoriteterna ska ha sådana möjligheter anpassade till sina förutsättningar.
3. Kulturell identitet: personer som tillhör de nationella minoriteterna ska ha möjlighet att tillägna sig, använda och utveckla sitt minoritetsspråk, bevara, utveckla och ha tillgång till sitt kulturarv samt i övrigt tillägna sig och utveckla sin kulturella identitet.
4. Levande minoritetsspråk: de nationella minoritetsspråken ska bevaras och utvecklas som levande språk i Sverige.

Uppföljningssystem

Utredningen rekommenderar att uppföljningssystemet framöver ska bygga på följande delar:

- En förtydligad målstruktur.
- Ett förtydligt, mer strategiskt inriktat och resursmässigt förstärkt uppföljningsuppdrag.
- En bred löpande bevakning av genomförandet av politiken, inklusive utvecklingen inom de politikområden som minoritetspolitiken överlappar eller berör.
- En periodisk uppföljning som i sin tur bör bestå av en årlig rapportering samt en eller flera rapporteringar med längre intervall.
- Särskilda utvärderingar och andra djupare analyser.

Utredningen anger att uppföljningen är basen för regeringens styrning, och att uppföljningen ska utgå från de nya föreslagna fyra delmålen. Uppföljningen behöver enligt utredningen bli mer långsiktig och strategiskt inriktad.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Björkhagsplan 6
Box 5117
121 17 Johanneshov
Växel 08-508 150 00
Fax 08-508 15 099
skarpnack@stockholm.se
stockholm.se

Samordnings- och uppföljningsansvar

I utredningen anges att samordnings- och uppföljningsuppdraget för samtliga minoriteter och minoritetsspråk behöver förtydligas och mer resurser behöver tillskjutas för att uppnå en ändamålsenlig och effektiv styrning av minoritetspolitiken. Utredningen förslår därför följande;

- Uppdraget som centralt uppföljande och samordnande myndighet när det gäller de nationella minoriteterna judar, romer, sverigefinnar och tornedalingar samt de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli och romani chib, flyttas från Länsstyrelsen i Stockholms län till Institutet för språk och folkminnen (Isof).
- Sametingets roll inom samordnings- och uppföljningsuppdraget ska renodlas till att bevaka frågor som rör samiska rättigheter och samiska språkets utveckling inom minoritetspolitiken.
- Isof ska tillhandahålla en struktur för och i övrigt främja samverkan och erfarenhetsutbyte mellan statliga myndigheter, kommuner, regioner och andra aktörer. Sametinget och Isof ska samverka för att säkerställa att samiska rättigheter och samiska språkets behov beaktas inom ramen för institutets uppdrag.

Statsbidrag

I utredningen förslås att Isof ska ansvara för fördelning av statsbidrag till organisationer som företräder minoriteter. Vad gäller statsbidrag till kommuner så föreslår utredningen att regeringen tar fram ett system med två bidrag – ett för samiskt förvaltningsområde och ett för övriga två förvaltningsområden. I avvaktan på utformningen av nytt system föreslår utredningen att Isof ansvarar för fördelning av statsbidrag till kommuner i förvaltningsområde för meänkieli och finska. Sametinget ska ansvara för prövning av frågor om statsbidrag till övriga kommuner och region Jämtland Härjedalen. Isof ska pröva frågor om statsbidrag till övriga regioner.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer med de utvecklingsområden som utredningen identifierat, och är positiv till utredningens förslag som på olika sätt medför förtydliganden för stadens arbete för de nationella minoriteterna. Förvaltningen har i övrigt inget att erinra gällande utredningen och dess slutsatser och förslag.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Björkhagsplan 6
Box 5117
121 17 Johanneshov
Växel 08-508 150 00
Fax 08-508 15 099
skarpnack@stockholm.se
stockholm.se

Maria Mathiasson Laxvik
Stadsdelsdirektör

Bilagor

Remissmissiv Högre växel i minoritetspolitiken (*finns i Meetings*)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Maria Mathiasson Laxvik, Stadsdelsdirektör	2020-08-10